

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Illvstrivm Controversiarvm Biga.

Caraccioli, Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1619

D Gaspari Borgiæ S. R. E. Cardinali Amplissimo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64242](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64242)

Illustriss. ^{mo} & Reuerendiss. ^{mo}

D. GASPARI BOR-
GIAE S. R. E. CARDINA-
LI AMPLISSIMO,

ANTONIVS CARACCIOLVS PRESBYTER RE-
gularis, Felicitatem.

QVOD olim, Illustrissime Princeps, de Alex-
andri Magni Imperio sapienter à Scytha dictū
est, *Arbores magnas diu crescere, una hora extir-*
pari, id nostris hisce temporibus de antiquis e-
tiam plerisque Historijs dici posse, equidem
neque primus video, neque arbitrør, solus do-
leo. Et est profecto valdè dolendum querendumque in tam
gravi vulnere Antiquitatis. Veteres enim memorias, firmis
licet Monumentis literisq; commendatas, & iamdudum insi-
tas, atq; infixas in ima viscera, mentesq; mortalium, nituntur
tamen nonnulli Recentiores, siue falsa prudentiæ specie de-
cepti, siue titillante eos Nouitate permoti, derepentè conuel-
lere, ac radicitus extirpare. Vidit sanè eiusmodi, Vetustatis ex-
itium, vt ceteros taceam, integerrimus ille Baronius Cardis-
nalis: &, vt Sacrum decebat Cæsarem, non vitam ense, sicuti
Romanus ille, hominibus abstulit, sed, vindice calamo attu-
lit plurimis Ecclesiæ historijs, quas aut violenta Nouitas suf-
focauerat, aut vesana Obliuio sepeliuerat. Itaque Ecclesiastici
eius Annales verè dici possunt, *Sacra Vinaria Antiquitatis*. in-
de tamè factū est, vt is ipse Baronius, dum priscorum gesta dili-
gentiùs indagat per vestigia Veritatis, non rarò, quod, se Iu-
dice, falsum existimat, continuo id antiquum esse, acerrimè
perneget. Et meritò ac iure ita sibi censere posse videbatur:
nouerat, quippe Vir doctissimus, duo hæc adeò secū ami-
cè conspirare, vt quod bona Antiquitas tradidit, id ipsum Ve-
ritas suo statim probare calculo consueuerit. Hac itaque rati-

one sibi vltus est posse, inter alias, duas illas Narrationes alio-
 qui celeberrimas, veluti mendaces explodere, *Accessisse videli-
 cet Iacobum Apostolum ad Hispaniam, & Ambrosium funeri inter-
 fuisse Martini.* Ista siquidem, quod à Veritate cēseat aliena, cō-
 stanter negat à prima Antiquitate producta; atq; adeo (quod
 mirandum est) Antiquitatem à se aliàs tantopere cultam, ijs
 locis, & non rarò alibi, nescius fastidit, & deserit. Ego vero, &
 nunc maximè expertus sum, antiquam, & solidam veritatem,
visu, vt Tacitus ait, & mora valescere. Nam, & si nominis sui
 claritudine, atque auctoritate Baronius, hæc atque alia multa
 quæ primus reiecit, alijs etiam plurimis, merito à se fuisse re-
 iecta persuasit, procedente tamen Tempore, *quod pater veri-
 tatis est,* dum eruditorum ingenia neutrius partis studio, sed
 sola dignoscendi Veri cupiditate ducuntur, dum Rationes, &
 coniecturas omnes hinc inde productas examinant, dum ve-
 tustos Codices solerter inspiciunt, & fontes ipsos adeunt, eo
 sensim deuentum est, vt priscas aliquot, & venerandas Histo-
 rias, quas iusto seuerior censura dispulerat, solidas verasque
 esse, successu prospero, deprehenderint: ac proinde etiam de
 Baronio iure pronunciari posse cognouerint, quod Orato-
 rum maximus alicubi dixit, *Neminem profecto esse artis suæ tam
 peritum Sagittarium, vt non aliquando erret abs scopo.* Certè quod
 ad me attinet, qui imbecillo licet ingenio corporeq; sacra ta-
 men & vetera Monumenta pernox propemodum, atque
 perdius verso, has duas præsertim Controuersias diu multūq;
 perpendi ad trutinam veritatis: de que ijs, octauus iam annus
 est, publicè non sine eruditorum secundis admurmurationi-
 bus, disputauit. Hanc igitur ipsam *Illustriarum Controuersiarum
 Bigam,* Gaspar Illustrissime nunc è repagulis profero, ad me-
 tam & splendorem vsq; in sacre Historiæ Olympijs decursu-
 rus. Eant Circenses alij ditiores.

- *altis vecti niueisq; Quadrigis,* Pauperculus ego sum a-
 gitator: vix Bigam alere, atq; ad cursum incitare me nunc pos-
 se cognosco. Alias fortasse, *ou' v' thew,* auctior viribus, audenti-
 orque.

Centum quadriiugos agitabo ad flumina currus.

Interea

Interea Te potissimum, Inclyte Princeps, in hoc literario certamine depono Agonotheten. Nam is Tu sanè es, qui ob solidam spectatamque integritatem *Επισατρα και Βραβευτε* personam dignus sis sustinere. Spero autem, Te pro tua benignitate non recusaturum Officium, quod, sicuti Spartianus memorat, conterraneus ille tuus Adrianus Augustus, dum esset Athenis, ultro suscepit, nec sine laude obiit. Accedit, Bigam istam ad Te potissimum deuchere. Magna illa Celi Columina, Ambrosium & Martinum Episcopos, atque Iacobum Apostolum, quo Evangelij satore, & Tutelari Divo merito gloriantur Hispani, Hos Tu, & pijsimè colis, & quod hoc sæculo rarum est, insigni probitate, sincera prudentia, & ardēti Christianæ fidei Zelo, studes imitari. Inuito equidem Tibi laudes ingero, Novi oris tui pudorem, ac modestiam animi. Sed, ut ille ait, *Ea demum vera laus est, quæ sequitur, non appetitur.* Et vero, quamquam mihi tuo concessu, quod valde cupio, liceret nunc expatiari in florido isto, & latè patenti Virtutum tuarū campo, Operis tamen ipsa paruitas retraheret me, moneretque, ne paruo cubiculo ianuam magnam ridiculus Architectus aperirem. Itaque hæc omitto. Tu vero, Illustrissime Princeps, libellum serenus accipe, & vnà animum Tibi æternū additum. Vale Neapoli. xvi. Kal. Martias, M. D. C. XIX.

REVER. PATRI
ANTONIO CARAC-
CIOLO ORDINIS THEA-
TINORVM,

Historicarum Controuersiarum Auctori,
PROSPERI ANTONII ZIZZAE ACADEMICI
Otiosi Neapolitani.

Ode Dicolos Distrophos.

Quem festo fidium sono,
 Quem vel Maonij carminis alite
 Dignum Pieri concinam?
 Quem tu Pegaseis fontibus abluis,

Tu dic, tu Dea, cui comas
 Ornas Aonia frondis honoribus
 Magnum Musa Caracciolum.
 Illum nubiuago è vertice vallibus
 Echo personat abditis,
 Et ripa egelidis ancta fluentibus,
 Nomen ter geminat pium;
 Cuius fortibus Heroibus inclytum
 Auctum Principibus genus
 Mitis linque sacro Musa silentio:
 Ille id spreuit & abdidit
 Se intentum studiis paupere cellula.
 Musis cognitus & Deo:
 Hunc tu sed cythara concine eburnea,
 Et Thracis placida Chely
 Vincentem volucri mente Promethea:
 Binas surripit hic faces,
 Quæis cedunt tenebra, cunctaq; certius
 Phœbi lampade promicant:
 His nunc Hesperius fulget & Italus,
 Fulget Relligio Dei.
 Sic orbem duplici Magne Volumine
 Antoni referas, neq;
 Tam celso satis est vndiq; nomini
 Orbis iam geminus tuo.

HOC LIMINE, LECTOR,

ne actum agi existimes, proponitur tibi, operâ Typographi, Syllabus rerum insigniorum hac priore Controverfia contentarū, quas ij, qui hactenus eandem tractauerunt, vel nullo modo vel indiligenter attigere.

I.

Onfutantur opiniones dua, altera de tempore emigrationis Apostolorum à Iudaea ad Gentes; altera verò de ostio Gentibus reserato Præf. ad Lect.

II. Ostenditur antiquitas Christiana Religionis in Hispania. à nu. 9. usque ad 13.

III. Obiectio ex Apollonio de discessu Apostolorum post duodecim annos à Ierosolymis, Loca item Lucae in actis & Chrysostomi Hom. 70. in Matth. aliter diluuntur, quam alij hactenus dilucrint. num. 13. & 14.

IV. Cornelij Conversionem, & Iacobi necem eodem ferme tempore contigisse, falsum esse euincitur solida ratione, quam à veteribus Patribus primus profert hic Auctor num. 15. & deinceps usque ad 18.

V. Apostolos, & Symbolum fidei condidisse, & emigrasse ad Gentes, non, ut alij figunt anno Christi 44. sed anno 38. clarè ostenditur. nu. 17. & 18.

VI. Locus B. Innocentij Papæ in Epist. ad Episcopum Eugubinum nihil obesse, facili è vetustis Sacrorum Canonum Doctoribus petitâ explicatione, quod alij non fecere, demonstratur. nu. 20.

VII. Verba item Pauli ad Romanos, quæ obstare videbantur, adductis nunc primum Ambrosii, Hieronymi, atque Hugonis explanationibus, facile diluuntur. num. 20 & 21.

VIII. Indicatur Archiepiscopum Compostellanum, non prorsus siluisse ad obiectiorem, quam Toletanus in Concilio Lateranensi fecisse legitur, de prædicatione Iacobi. nu. 23.

IX. Concilium Bracarense antiquissimum nuper repertum in vetusto Cod. nunc primum in hac Controverfia producitur. nu. 24.

Locus

X. Locus *Abdia* fusissimè, & diligentissimè discutitur, & solvantur argumenta omnia insignis cuiusdam Interpretis negantis intelligi posse de Apostolorum in Hispania Galliaq; predicatione. num. 26. 27. & 28.

XI. *Ioannis Chrysostomi*, & *Aprigij Pacensis* testimonies de *Iacobi* ad Hispanias accessu, à nemine hæcenus obseruata, in medium proferuntur. nu. 29. & 31.

Summa: Potuisse *Iacobum* abire ad Hispaniam, euincitur valida ratione; abijisse, frequenti veterum auctoritate firmatur.

Altera autem *Controuersia*, quæ agit de *Martini* funere, tota propemodum noua est, & veri amantibus, atque eruditis *Lectoribus* erit, vt spero, proficua, & grata.

AD EAM VERO ADEVDAM HIC ESTO
Indiculus.

- I. **A**MBROSIVM *Mediolani* simul, & *Turonibus* adesse potuisse ostenditur certis exemplis nu. 36.
- II. Exponuntur caussa suscepta defensionis *Historia* à *B. Gregorio* narrata nu. 36. 37.
- III. Deprehenduntur menda aliquot *Gregoriani Codicis* nu. 37. 38.
- IV. Cur *Gregorius* in figendis *Consulibus* diuersus abeat à *Vulg. Fastis*. num. 38. 39.
- V. *Africana Concilia* confusa esse, demonstratur nu. 39.
- VI. *Siricius* non tredecim, sed totos quindecim annos fuit *Pontifex*. ibidem.
- VII. *Particula* ferè, aliquando auget nu. 40.
- VIII. *Seueri Codex* in *Notis* numeralibus corruptus ostenditur. ibidem.
- IX. *Clodoueus*, quo anno obierit. nu. 41.
- X. Proferuntur decem argumenta pro sententia *B. Gregorij Turon.* nu. 42. &c.